

Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και
Εξιμύανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων

Μεθοδολογία για υπολογισμό εισφορών στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων («ΤΕΚ»)

Αρχική έκδοση μεθοδολογίας: 23 Μαρτίου 2020

Πρώτη Αναθεώρηση μεθοδολογίας: 25 Φεβρουαρίου 2021
(αυτό το έγγραφο είναι το καθαρό κείμενο της αναθεωρημένης
μεθοδολογίας)

Μεθοδολογία για υπολογισμό εισφορών στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων («ΤΕΚ»)

1. Εισαγωγή

- (1) Η παρούσα μεθοδολογία καταρτίστηκε με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών («ΕΑΤ») για τον υπολογισμό των εισφορών στα συστήματα εγγύησης των καταθέσεων¹. Οι εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές παρέχουν καθοδήγηση και εμπεριέχουν ελάχιστες προϋποθέσεις που οφείλουν να τηρούνται κατά τον καθορισμό της σχετικής μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των εισφορών στο ΤΕΚ που τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο Σύστημα Εγγύησης των Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων («ΣΕΚ») οφείλουν να καταβάλλουν σε αυτό.
- (2) Οι εισφορές καταβάλλονται τουλάχιστον μέχρις ότου επιτευχθεί το επίπεδο-στόχος που καθορίζεται στον Κανονισμό 16(1) των περί Συστήματος Εγγύησης Καταθέσεων και Εξυγίανσης Πιστωτικών και Άλλων Ιδρυμάτων Κανονισμών του 2016 έως (Αρ. 2) του 2020 («οι Κανονισμοί»)².
- (3) Οι εισφορές υπολογίζονται από το ΣΕΚ και καταβάλλονται από τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο ΣΕΚ εντός των χρονοδιαγραμμάτων που καθορίζονται, και εν πάση περιπτώσει εντός είκοσι ενός (21) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία κατά την οποία επιδίδεται η σχετική ειδοποίηση από τη Διαχειριστική Επιτροπή του ΣΕΚ όπως προνοείται στον Κανονισμό 16(2).

¹ <https://eba.europa.eu/eba-publishes-guidelines-on-contributions-and-payment-commitments-to-deposit-guarantee-scheme>

² https://www.centralbank.cy/images/media/redirectfile/DGS/CONSOLIDATED_REGULATIONS_2016_2020_31072020.pdf

2. Εισφορές πιστωτικών ιδρυμάτων

- (4) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, οι σταθμισμένες με βάση τον αναλαμβανόμενο κίνδυνο εισφορές κάθε πιστωτικού ιδρύματος που συμμετέχει στο ΣΕΚ υπολογίζονται με την ακόλουθη εξίσωση:

$$C_i = CR * ARW_i * CD_i * \mu$$

όπου:

C _i (contribution)	εισφορά του πιστωτικού ιδρύματος «i»
CR (contribution rate)	ποσοστό εισφοράς
ARW _i (aggregate risk weight)	συνολικός συντελεστής στάθμισης κινδύνου για το πιστωτικό ίδρυμα «i»
CD _i (covered deposits)	εγγυημένες καταθέσεις για το πιστωτικό ίδρυμα «i»
μ (adjustment coefficient)	συντελεστής προσαρμογής

Για σκοπούς της παρούσας μεθοδολογίας, η πιο πάνω εξίσωση έχει προσαρμοστεί ανάλογα ώστε να υπολογίζονται εισφορές σε εξαμηνιαία βάση. Ως εκ τούτου, θα υπολογίζονται και συλλέγονται εισφορές από τα πιστωτικά ιδρύματα που συμμετέχουν στο ΣΕΚ δύο φορές το χρόνο από το 2020 μέχρι το 2023 και μία φορά για το έτος 2024, ώστε να επιτευχθεί έγκαιρα το επίπεδο στόχος μέχρι την 3^η Ιουλίου 2024 (δηλαδή, εννέα εξάμηνα συνολικά από το έτος 2020 μέχρι το έτος 2024).

3. Επεξήγηση μερών εξίσωσης

3.1 Ποσοστό εισφοράς (Contribution Rate, CR)

- (5) Το ποσοστό εισφοράς (Contribution Rate) ορίζεται ως το πηλίκο του εξαμηνιαίου επιπέδου-στόχου, προσαρμοσμένο με την προκυκλικότητα του τραπεζικού τομέα, προς το άθροισμα των καλυπτόμενων καταθέσεων όλων των συμμετεχόντων πιστωτικών ιδρυμάτων.
- (6) Σημειώνεται ότι, εφόσον η προκυκλικότητα του εγχώριου τραπεζικού τομέα δεν δικαιολογεί την καταβολή αυξημένων ή μειωμένων εισφορών για το υπό αναφορά εξάμηνο, το εξαμηνιαίο επίπεδο-στόχος αποτελεί το πηλίκο των κεφαλαίων τα οποία υπολείπεται το ΣΕΚ ώστε να επιτευχθεί το συνολικό επίπεδο-στόχος που καθορίζεται

στον Κανονισμό 16(1), προς τον αριθμό των εξαμήνων μέχρι την ημερομηνία επίτευξης του συνολικού επιπέδου-στόχου, ήτοι την 3^η Ιουλίου 2024.

- (7) Το εξαμηνιαίο ποσοστό εισφοράς (contribution rate) είναι το ίδιο για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που καταβάλλουν εισφορές στο ΤΕΚ.

3.2 Καλυπτόμενες Καταθέσεις (Covered Deposits, CD)

- (8) Καλυπτόμενες καταθέσεις σημαίνει το τμήμα των επιλέξιμων καταθέσεων³ που δεν υπερβαίνει το επίπεδο κάλυψης που ορίζεται στον Κανονισμό 8.
- (9) Στην μεθοδολογία χρησιμοποιούνται οι καλυπτόμενες καταθέσεις με ημερομηνία αναφοράς ίδια με την ημερομηνία αναφοράς των στοιχείων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των δεικτών κινδύνου. Ειδική αναφορά στις εν λόγω πληροφορίες γίνεται στην παράγραφο 19.

3.3 Συνολικός συντελεστής στάθμισης κινδύνου (aggregate risk weight, ARW)

- (10) Ακολουθεί επεξήγηση των σταδίων που ακολουθούνται για τον υπολογισμό του συνολικού συντελεστή στάθμισης κινδύνου για κάθε πιστωτικό ίδρυμα (ARWi). Τα στάδια είναι τέσσερα (4) σε αριθμό και παρουσιάζονται κατά σειρά στα μέρη 3.3.1 έως 3.3.4 .

3.3.1 Καθορισμός δεικτών κινδύνου (risk indicators) και αντίστοιχων τελικών συντελεστών στάθμισης κινδύνου (final risk weights)

- (11) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, το ΣΕΚ υποχρεούται όπως χρησιμοποιήσει στη μεθοδολογία που θα καθορίσει συγκεκριμένους βασικούς δείκτες κινδύνου (core risk indicators) για κάθε ένα εκ των οποίων, ο συντελεστής στάθμισης κινδύνου θα πρέπει να έχει μία ελάχιστη τιμή. Το ΣΕΚ ωστόσο δύναται να προσθέσει επιπρόσθετους δείκτες κινδύνου και αντίστοιχους συντελεστές στάθμισης κινδύνου τηρώντας τις ελάχιστες προϋποθέσεις που παρατίθενται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT.
- (12) Συναφώς, στον πίνακα 1 παρουσιάζονται οι δείκτες κινδύνου ανά κατηγορία κινδύνου οι οποίοι χρησιμοποιήθηκαν στην μεθοδολογία, καθώς και ο τρόπος υπολογισμού για κάθε δείκτη κινδύνου. Περισσότερες πληροφορίες και αιτιολόγηση για την επιλογή των πιο κάτω δεικτών περιλαμβάνεται στο Μέρος 3.3.1.1.

³ Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(1) «Ως επιλέξιμες καταθέσεις ορίζονται όλες οι καταθέσεις, εξαιρουμένων των καταθέσεων που αναφέρονται στον Κανονισμό 7, σε ευρώ ή σε άλλο νόμισμα, σε πιστωτικά ιδρύματα και σε υποκαταστήματα πιστωτικού ιδρύματος, που έχει έδρα τη Δημοκρατία, τα οποία λειτουργούν σε άλλη χώρα αλλά καταβάλλουν εισφορά στο Ταμείο Εγγύησης Καταθέσεων, οι οποίες καταθέσεις ανήκουν σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα, καθώς και οι δεδουλευμένοι τόκοι μέχρι την ημερομηνία της λήξης της κατάθεσης ή την ημέρα που η κατάθεση κατέστη μη διαθέσιμη κατάσταση, οποιοδήποτε επέρχεται πρώτο.»

Πίνακας 1: Δείκτες κινδύνου (ανά κατηγορία κινδύνου) με υπολογισμό για κάθε δείκτη

Κατηγορίες κινδύνου και δείκτες κινδύνου (Risk categories and risk indicators)	Τύπος	Ratio
1. Κεφαλαιακή επάρκεια (Capital)		
1.1 Δείκτης μόχλευσης με μεταβατικές διατάξεις (Transitional leverage ratio)	$\frac{\text{Κεφάλαιο της Κατηγορίας 1}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$	$\frac{\text{Tier 1 Capital}}{\text{Total Assets}}$
1.2 Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1 ratio)	$\frac{\text{Κεφάλαιο Κοινών Μετοχών της Κατηγορίας 1}}{\text{Στοιχεία Ενεργητικού σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο}}$	$\frac{\text{Common Equity Tier 1 Capital}}{\text{Risk Weighted Assets}}$
2. Ρευστότητα και χρηματοδότηση (Liquidity and funding)		
2.1 Δείκτης κάλυψης ρευστότητας (liquidity coverage ratio)	$\frac{\text{Απόθεμα υψηλής ποιότητας ρευστών διαθεσίμων}}{\text{Συνολικές ταμειακές εκροές για τις επόμενες 30 ημερολογιακές ημέρες}}$	$\frac{\text{Stock of High Quality Liquid Assets}}{\text{Total net cash outflows over the next 30 calendar days}}$
2.2 Δείκτης Ρευστών διαθεσίμων ως προς υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους (Liquid assets to one year liabilities)	$\frac{\text{Ρευστά διαθέσιμα}}{\text{Υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους}}$	$\frac{\text{Liquid Assets}}{\text{One Year Liabilities}}$
3. Ποιότητα στοιχείων ενεργητικού (Asset quality)		
3.1 Δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων (Non-performing loans ratio – NPL ratio)	$\frac{\text{Μη Εξυπηρετούμενα Δάνεια και Προκαταβολές *}}{\text{Σύνολο Δανείων και Προκαταβολών *}}$ <i>*Εξαιρούμενων δανείων και προκαταβολών σε Κεντρικές Τράπεζες και Πιστωτικά Ιδρύματα</i>	$\frac{\text{Non Performing Loans and Advances *}}{\text{Total Loans Advances *}}$ <i>*Excluding Loans and Advances to Central Banks and Credit Institutions</i>
3.2 Δείκτης Καθαρών από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως προς το κεφάλαιο κατηγορίας 1 (Net of impairments Non performing exposures to Tier one capital)	$\frac{\text{Καθαρές από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενες χορηγήσεις}}{\text{Κεφάλαιο Κατηγορίας 1}}$	$\frac{\text{Net of impairments Non performing exposures}}{\text{Tier 1 Capital}}$
4. Επιχειρηματικό και διοικητικό μοντέλο (Business model and management)		
4.1 Δείκτης σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού (Risk Weighted Assets / Total Assets)	$\frac{\text{Στοιχεία Ενεργητικού Σταθμισμένα ως προς τον κίνδυνο}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$	$\frac{\text{Risk Weighted Assets}}{\text{Total Assets}}$
4.2 Δείκτης απόδοσης ενεργητικού ⁴ (Return on assets - ROA)	$\frac{\text{Καθαρό Εισόδημα}}{\text{Σύνολο Ενεργητικού}}$	$\frac{\text{Net Income}}{\text{Total Assets}}$
5. Πιθανές ζημιές για το ΣΕΚ (Potential losses for the DGS)		
5.1 Δείκτης μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού (Unencumbered assets/ covered deposits)	$\frac{\text{Σύνολο ενεργητικού} - \text{Βεβαρημένα στοιχεία ενεργητικού}}{\text{Εγγυημένες καταθέσεις}}$	$\frac{\text{Total Assets} - \text{Encumbered Assets}}{\text{Covered Deposits}}$

⁴ Ο δείκτης απόδοσης ενεργητικού υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των δεικτών απόδοσης ενεργητικού της ημερομηνίας αναφοράς και της ημερομηνίας που αντιστοιχεί στο τέλος του προηγούμενου έτους ώστε να μετρηστούν οι προκυκλικές επιπτώσεις και να αντανakλάται καλύτερα η βιωσιμότητα και η σταθερότητα των πηγών εισοδήματος. Επίσης, ο υπολογισμός ακολουθεί τη μεθοδολογία της EAT σχετικά με δείκτες κινδύνου και εργαλεία ανάλυσης, ήτοι, το σύνολο ενεργητικού (παρονομαστικής) υπολογίζεται ως ο μέσος όρος του συνόλου ενεργητικού της ημερομηνίας αναφοράς και της αρχής του εκάστοτε έτους ενώ η απόδοση (αριθμητής) ετησιοποιείται όπου ενδείκνυται.

- (13) Σε συνέχεια των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 11, στους δείκτες κινδύνου του Πίνακα 1 το ΣΕΚ κατανέμει συγκεκριμένο ποσοστό κινδύνου αποτελούμενο από το άθροισμα του ελάχιστου ποσοστού κινδύνου που προνοείται στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ (εκεί όπου αυτό ισχύει) και του ευέλικτου συντελεστή στάθμισης κινδύνου που αποφασίζεται από τη Διαχειριστική Επιτροπή τηρουμένων σχετικών προϋποθέσεων οι οποίες καθορίζονται.
- (14) Στον Πίνακα 2 παρουσιάζονται οι συντελεστές στάθμισης κινδύνου ανά δείκτη κινδύνου και ανά κατηγορία κινδύνου της μεθοδολογίας.
- (15) Ο συνολικός συντελεστής στάθμισης για κάθε κατηγορία κινδύνου είναι σύμφωνος με τα οριζόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές της ΕΑΤ ενώ το άθροισμα των συντελεστών στάθμισης που έχει αποδοθεί σε όλους τους δείκτες κινδύνου ισούται με 100%.
- Περισσότερες πληροφορίες και αιτιολόγηση για την επιλογή των συντελεστών στάθμισης κινδύνου περιλαμβάνεται στο Μέρος 3.3.1.2.

Πίνακας 2: Τελικοί συντελεστές στάθμισης ανά δείκτη κινδύνου ανά κατηγορία κινδύνου

Κατηγορίες κινδύνου και δείκτες κινδύνου (Risk categories and risk indicators)	Ελάχιστος συντελεστής στάθμισης κινδύνου («minimum weight»)	Ευέλικτος συντελεστής στάθμισης κινδύνου («flexible weight»)	Τελικός συντελεστής στάθμισης κινδύνου («final risk weight» or «IW»)
1. Κεφαλαιακή επάρκεια	18%	+ 5%	23%
1.1 Δείκτης μόχλευσης	9%	+2,5%	11,5%
1.2 Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών	9%	+2,5%	11,5%
2. Ρευστότητα και χρηματοδότηση	18%	0	18%
2.1 Δείκτης κάλυψης ρευστότητας	9%	0	9%
2.2 Δείκτης Ρευστών διαθεσίμων ως προς υποχρεώσεων με ληκτότητα μικρότερη του ενός χρόνου	0	9%	9%
2.3 Δείκτης καθαρής σταθερής χρηματοδότησης (NSFR)	9%	-9%	0
3. Ποιότητα στοιχείων ενεργητικού	13%	15%	28%
3.1 Δείκτης μη εξυπηρετούμενων δανείων	13%	0	13%
3.2 Δείκτης Καθαρών από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως προς το κεφάλαιο κατηγορίας 1	0	15%	15%
4. Επιχειρηματικό και διοικητικό μοντέλο	13%	5%	18%
4.1 Δείκτης σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού	6,5%	+2,5%	9%
4.2 Δείκτης απόδοσης ενεργητικού	6,5%	+2,5%	9%
5. Πιθανές ζημιές για το ΣΕΚ	13%	0	13%
5.1 Δείκτης μη βεβαρημένων στοιχείων ενεργητικού	13%	0	13%
ΣΥΝΟΛΟ	75%	25%	100%

3.3.1.1 Δείκτες κινδύνου

α) Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (χρησιμοποίηση δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών αντί του δείκτη κάλυψης κεφαλαίου)

(16) Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, ως βασικός δείκτης κινδύνου της κατηγορίας κινδύνου κεφαλαιακής επάρκειας προτείνεται είτε ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1 ratio) είτε ο δείκτης κάλυψης κεφαλαίου (capital coverage ratio). Στη μεθοδολογία χρησιμοποιήθηκε ο δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών λαμβάνοντας υπόψη την επισήμως εκφρασθείσα γνώμη του Banking Stakeholder Group⁵ (όπως αναφέρεται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT) επί του θέματος, η οποία υποστηρίζει ότι η χρήση του δείκτη κεφαλαίου κοινών μετοχών επιτρέπει μεγαλύτερη συγκρισιμότητα μεταξύ των πιστωτικών ιδρυμάτων σε σχέση με τον δείκτη κάλυψης κεφαλαίου αφού είναι ανεξάρτητη των εποπτικών διακριτικών ευχερειών.

β) Βασικός δείκτης κινδύνου net stable funding ratio («NSFR»)

(17) Ο δείκτης NSFR είναι βασικός δείκτης κινδύνου της κατηγορίας «ρευστότητα και χρηματοδότηση» και επομένως τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων οφείλουν να τον χρησιμοποιούν στη μεθοδολογία τους όταν ο δείκτης τεθεί σε πλήρη εφαρμογή. Ο εν λόγω δείκτης αναμένεται να τεθεί σε πλήρη εφαρμογή το 2021 και για το λόγο αυτό αποφασίστηκε όπως δεν ληφθεί υπόψη στην παρούσα μεθοδολογία και αντικατασταθεί από το δείκτη ρευστών διαθέσιμων ως προς υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους (Liquid assets to one year liabilities). Η παράγραφος 24 της παρούσας μεθοδολογίας είναι σχετική.

γ) Εισαγωγή δύο (2) επιπρόσθετων δεικτών κινδύνου

(18) Στην μεθοδολογία προστέθηκαν οι ακόλουθοι δύο δείκτες κινδύνου:

ι. Δείκτης Ρευστών Διαθεσίμων ως προς υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους (Liquid assets to one year liabilities): Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 17, ο συγκεκριμένος δείκτης κινδύνου αντικατέστησε τον δείκτη κινδύνου NSFR καθώς κρίθηκε αντιπροσωπευτικός των κινδύνων ρευστότητας ενός πιστωτικού ιδρύματος εφόσον καταγράφει την αναντιστοιχία ρευστότητας μεταξύ στοιχείων ενεργητικού και παθητικού.

⁵ Banking Stakeholder Group: Ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών η οποία απαρτίζεται από τριάντα (30) μέλη που διορίζονται για την ισομερή εκπροσώπηση των πιστωτικών και επενδυτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν στην Ένωση, των εκπροσώπων των εργαζομένων τους καθώς και των καταναλωτών, χρηστών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, ακαδημαϊκών και εκπροσώπων των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων. Ο ρόλος τους είναι να συμβάλουν στη διευκόλυνση της διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη σε τομείς συναφείς με τα καθήκοντα της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών.

Επιπλέον, ο υπό αναφορά δείκτης παρέχει μια ένδειξη για το βαθμό στον οποίο τα πιστωτικά ιδρύματα θα μπορούσαν να καλύψουν βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις χωρίς να αντιμετωπίσουν προβλήματα ρευστότητας.

ii. Δείκτης Καθαρών από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως προς το κεφάλαιο κατηγορίας 1 (Net of impairments Non performing exposures to Tier one capital): Ο συγκεκριμένος δείκτης κινδύνου κρίθηκε αντιπροσωπευτικός των κινδύνων που απορρέουν από την ποιότητα ενεργητικού εφόσον καταδεικνύει την ικανότητα των πιστωτικών ιδρυμάτων να απορροφήσουν δυνητικές, μη αναμενόμενες ζημιές που προκύπτουν από το χαρτοφυλάκιο των περιουσιακών στοιχείων τα οποία τελούν σε καθεστώς αθέτησης.

Όπως αναφέρεται στην παράγραφο 11, επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια των συστημάτων εγγύησης καταθέσεων να επιλέξουν εάν θα χρησιμοποιήσουν επιπρόσθετους δείκτες από τους προτεινόμενους στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, εφόσον αυτό θεωρηθεί ότι παρέχει πληρέστερη και πιο αντιπροσωπευτική εικόνα του εγχώριου τραπεζικού συστήματος.

δ) Στοιχεία για υπολογισμό δεικτών κινδύνου

(19) Για τον υπολογισμό των τελικών εισφορών, ο οποίος περιλαμβάνει και υπολογισμό των δεικτών κινδύνου ισχύουν τα ακόλουθα:

- i. Εισφορές πρώτου εξαμήνου: τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό είναι με βάση τα τελευταία τελικά διαθέσιμα εποπτικά στοιχεία για το τέλος του προ-προηγούμενου ημερολογιακού έτους (π.χ. για τις εισφορές του πρώτου εξαμήνου του 2020 θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς 31 Δεκεμβρίου 2018 κ.ο.κ.), τα οποία υποβλήθηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα για εποπτικούς σκοπούς στις αναφορές FINREP και COREP.
- ii. Εισφορές δεύτερου εξαμήνου: τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό είναι με βάση τα τελευταία τελικά διαθέσιμα εποπτικά στοιχεία κατά το ενδιάμεσο του προηγούμενου ημερολογιακού έτους (π.χ. για τις εισφορές του δεύτερου εξαμήνου του 2020 θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία με ημερομηνία αναφοράς 30 Ιουνίου 2019 κ.ο.κ.), τα οποία υποβλήθηκαν από τα πιστωτικά ιδρύματα για εποπτικούς σκοπούς στις αναφορές FINREP και COREP.

Πιο κάτω παρέχεται πίνακας που συνοψίζει τις ημερομηνίες εισφορών με τις ημερομηνίες αναφοράς των στοιχείων που χρησιμοποιούνται στον υπολογισμό:

Πίνακας 3: Εξάμηνα υπολογισμού και ημερομηνίες αναφοράς στοιχείων

Εξάμηνο Υπολογισμού	1 ^ο 2020	2 ^ο 2020	1 ^ο 2021	2 ^ο 2021	1 ^ο 2022	2 ^ο 2022	1 ^ο 2023	2 ^ο 2023	1 ^ο 2024
Ημερομηνία Αναφοράς Στοιχείων	31 Δεκ. 2018	30 Ιουν. 2019	31 Δεκ. 2019	30 Ιουν. 2020	31 Δεκ. 2020	30 Ιουν. 2021	31 Δεκ. 2021	30 Ιουν. 2022	31 Δεκ. 2022

- (20) Σημειώνεται ότι βάσει των μεθοδολογικών κατευθυντήριων γραμμών της EAT αναφορικά με τους δείκτες κινδύνου και τα λεπτομερή εργαλεία ανάλυσης κινδύνου (EBA Methodological Guide on Risk Indicators and Detailed Risk Analysis Tools) όπως αυτές δημοσιοποιήθηκαν σε ενημερωμένη έκδοση το 2020⁶, τα στοιχεία που αντλούνται από το λογαριασμό αποτελεσμάτων (income statement) ενδιάμεσων ημερομηνιών ετησιοποιούνται. Σημειώνεται επίσης ότι σύμφωνα με τις ίδιες μεθοδολογικές κατευθυντήριες γραμμές αλλά και όπως προνοείται στην παράγραφο 66 των κατευθυντήριων γραμμών της EAT, για δείκτες που αντλούν δεδομένα τόσο από το λογαριασμό αποτελεσμάτων όσο και από την κατάσταση ισολογισμού, χρησιμοποιείται η αξία των στοιχείων κατά το τέλος της υπό αναφορά περιόδου με βάση την κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων (income statement) και η μέση αξία των στοιχείων με βάση την κατάσταση ισολογισμού (balance sheet) στην αρχή και το τέλος της περιόδου.
- (21) Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, οι δείκτες κινδύνου υπολογίζονται σε ατομική βάση (solo basis) για κάθε πιστωτικό ίδρυμα.

3.3.1.2 Συντελεστές στάθμισης κινδύνου (final risk weights) ανά δείκτη κινδύνου

- (22) Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT το σύνολο των ελάχιστων συντελεστών κινδύνου (minimum weights) που κατανέμεται στους βασικούς δείκτες κινδύνου, τους δείκτες κινδύνου που τα συστήματα εγγύησης καταθέσεων οφείλουν να χρησιμοποιήσουν στην μεθοδολογία τους με ελάχιστες τιμές που καθορίζονται, ανέρχεται σε 75%.
- (23) Το εναπομείναν ποσοστό, ήτοι 25%, επαφίεται στη διακριτική ευχέρεια του ΣΕΚ να το κατανέμει σε βασικούς ή/και επιπρόσθετους δείκτες κινδύνου ως το ίδιο κρίνει κατάλληλο. Ο εν λόγω καταμερισμός παρουσιάζεται στον Πίνακα 2.
- (24) Συγκεκριμένα, πιο κάτω παρατίθεται ο τρόπος καταμερισμού του υπό αναφορά εναπομείναντος ποσοστού και σχετικό αιτιολογικό των επιλογών αυτών:

i. Δείκτης ρευστών διαθεσίμων ως προς υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους (liquid assets to one year liabilities) Σε συνέχεια των όσων προαναφέρθηκαν στην παράγραφο 17, ο συντελεστής στάθμισης κινδύνου του εν λόγω δείκτη κινδύνου (ο οποίος θεσπίστηκε προς αντικατάσταση του βασικού δείκτη κινδύνου NSFR) τέθηκε στο 9%. Το εν λόγω ποσοστό επιλέχθηκε καθότι είναι ίσο με τον ελάχιστο συντελεστή στάθμισης κινδύνου του NSFR.

ii. Δείκτης Καθαρών από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως προς το κεφάλαιο κατηγορίας 1 (Net of impairments Non performing exposures to Tier one capital): Η κατηγορία κινδύνου («ποιότητα στοιχείων ενεργητικού») στην οποία εμπίπτει ο συγκεκριμένος δείκτης θεωρήθηκε η πλέον σημαντική για το χρηματοπιστωτικό σύστημα της Κύπρου δεδομένου του μεγάλου όγκου των στοιχείων ενεργητικού που τελούν σε καθεστώς αθέτησης και των συναφών κινδύνων που προκύπτουν από αυτά.

Ως εκ τούτου, ο συντελεστής στάθμισης του εν λόγω δείκτη θεσπίστηκε στο μέγιστο επιτρεπτό όριο του 15% αφού έχει αξιολογηθεί ως ο πλέον αντιπροσωπευτικός της

⁶https://www.eba.europa.eu/sites/default/documents/files/document_library/Risk%20Analysis%20and%20Data/EBA%20guides%20on%20data/2020/882497/EBA%20Methodological%20Guide%20-%20RI%20%20DRAT.pdf

δυνατότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων να απορροφήσουν μη αναμενόμενες ζημιές που προκύπτουν από την ποιότητα του ενεργητικού τους.

iii. Δείκτης μόχλευσης (Leverage ratio), Δείκτης κεφαλαίου κοινών μετοχών (CET1 ratio), Δείκτης σταθμισμένων στοιχείων ενεργητικού, Δείκτης απόδοσης ενεργητικού (RoA): Το εναπομείναν 10% του ευέλικτου συντελεστή στάθμισης κινδύνου κατανεμήθηκε ισόποσα στις κατηγορίες κινδύνου «κεφαλαιακή επάρκεια» και «επιχειρηματικό και διοικητικό μοντέλο», και στους αντίστοιχους δείκτες κινδύνου, αφού αμφότερες οι κατηγορίες θεωρούνται σημαντικές για τους κινδύνους που αντιμετωπίζει το χρηματοπιστωτικό σύστημα και συνεπώς για τους σκοπούς του καθορισμού των εισφορών.

3.3.2 Καθορισμός επιμέρους βαθμολογίας κινδύνου (individual risk score – IRS) για κάθε δείκτη κινδύνου ανά πιστωτικό ίδρυμα

(25) Στον Πίνακα 4 πιο κάτω παρουσιάζονται ο αριθμός κλάσεων για κάθε δείκτη κινδύνου, τα όρια για κάθε κλάση καθώς επίσης και την επιμέρους βαθμολογία κινδύνου – IRS – κάθε κλάσης τα οποία χρησιμοποιούνται στην μεθοδολογία.

Πίνακας 4: Αριθμός Κλάσεων, Όρια ανά κλάση και Επιμέρους Βαθμολογίες Κινδύνου ανά Δείκτη (IRS)

Δείκτες κινδύνου (risk indicators)	Τελικός συντελεστής στάθμισης κινδύνου («final risk weight» or «IW»)	Κλάσεις και όρια (Buckets and boundaries)	Επιμέρους Βαθμολογίες Κινδύνου (IRS)
Κεφαλαιακή επάρκεια	23%		
Δείκτης μόχλευσης	11,5%	$x < 4\%$	100
		$4\% \leq x < 6\%$	66
		$6\% \leq x < 9\%$	33
		$x \geq 9\%$	0
Δείκτης Κεφαλαίου Κοινών Μετοχών	11,5%	$x < 12\%$	100
		$12\% \leq x < 14\%$	66
		$14\% \leq x < 16\%$	33
		$x \geq 16\%$	0
Ρευστότητα και χρηματοδότηση	18%		
Δείκτης κάλυψης ρευστότητας	9%	$x < 120\%$	100
		$120\% \leq x < 200\%$	66
		$200\% \leq x < 300\%$	33
		$x \geq 300\%$	0
Δείκτης ρευστών διαθεσίμων ως προς υποχρεώσεις με ληκτότητα μικρότερη του ενός έτους	9%	$x < 15\%$	100
		$15\% \leq x < 30\%$	66
		$30\% \leq x < 40\%$	33
		$x \geq 40\%$	0

Ποιότητα στοιχείων ενεργητικού	28%		
Δείκτης μη Εξυπηρετούμενων Δανείων	13%	$x < 5\%$	0
		$5\% \leq x < 15\%$	33
		$15\% \leq x < 25\%$	66
		$x \geq 25\%$	100
Δείκτης καθαρών από απομειώσεις μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων ως προς το κεφάλαιο κατηγορίας 1	15%	$x < 50\%$	0
		$50\% \leq x < 100\%$	33
		$100\% \leq x < 140\%$	66
		$x \geq 140\%$	100
Επιχειρηματικό και διοικητικό μοντέλο	18%		
Δείκτης Σταθμισμένων Στοιχείων Ενεργητικού	9%	$x < 40\%$	0
		$40\% \leq x < 50\%$	33
		$50\% \leq x < 60\%$	66
		$x \geq 60\%$	100
Δείκτης απόδοσης ενεργητικού	9%	$x < -1\%$	100
		$-1\% \leq x < 0\%$	66
		$0\% \leq x < 1\%$	33
		$x \geq 1\%$	0
Πιθανές ζημιές για το ΣΕΚ	13%		
Δείκτης Μη Βεβαρημένων Στοιχείων Ενεργητικού	13%	$x < 150\%$	100
		$150\% \leq x < 200\%$	66
		$200\% \leq x < 250\%$	33
		$x \geq 250\%$	0

3.3.2.1 Μέθοδος ταξινόμησης ρίσκου σε διακριτή κλίμακα (bucket method) ή μέθοδος ταξινόμησης ρίσκου σε συνεχή κλίμακα (sliding method).

- (26) Με βάση τις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, ο καθορισμός του IRS (και κατά συνέπεια της συνολικής βαθμολογίας κινδύνου (ARS) το οποίο επεξηγείται στο μέρος 3.3.3 και του ARW) γίνεται είτε βάσει του **Bucket method** (μέθοδος ταξινόμησης σε διακριτή κλίμακα) είτε βάσει του **Sliding method** (μέθοδος ταξινόμησης σε συνεχή κλίμακα).
- (27) Για σκοπούς της μεθοδολογίας επιλέχθηκε η μέθοδος ταξινόμησης σε διακριτή κλίμακα (Bucket method), κυρίως λόγω της χαμηλής πολυπλοκότητας του Κυπριακού τραπεζικού τομέα.

3.3.2.2 Αριθμός κλάσεων ανά δείκτη κινδύνου

- (28) Ο αριθμός κλάσεων κάθε δείκτη κινδύνου καθορίστηκε σε τέσσερις (4) για όλους τους δείκτες κινδύνου λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικά περιορισμένο αριθμό των πιστωτικών ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο ΣΕΚ. Επίσης με αυτό τον αριθμό κλάσεων διασφαλίζεται αφενός η επαρκής και ουσιαστική διαφοροποίηση των

συμμετεχόντων ιδρυμάτων και αφετέρου αποφεύγεται η ταξινόμηση στην ίδια κλάση πιστωτικών ιδρυμάτων με σημαντικές διαφορές στους δείκτες κινδύνου.

3.3.2.3 Όρια ανά κλάση (Απόλυτη μέθοδος Vs Συγκριτική μέθοδος)

(29) Τα όρια ανά κλάση καθορίζονται είτε με βάση την απόλυτη μέθοδο (absolute method) ή τη συγκριτική μέθοδο (relative method):

- Με βάση την **απόλυτη μέθοδο**, τα όρια κάθε κλάσης καθορίζονται στη βάση των ελάχιστων απαιτήσεων (minimum requirements) που απαιτούνται/καθορίζονται για τους δείκτες κινδύνου σύμφωνα με τις σχετικές Ευρωπαϊκές Οδηγίες και Κανονισμούς και των ιστορικών στοιχείων (historical data) των δεικτών κινδύνου εφόσον αυτά είναι διαθέσιμα.
- Με βάση τη **συγκριτική μέθοδο**, τα όρια ανά κλάση καθορίζονται με τρόπο ώστε τα πιστωτικά ιδρύματα που θα κατανεμηθούν σε κάθε κλάση να είναι ίσα ή σχεδόν ίσα σε αριθμό.

(30) Στην μεθοδολογία έγινε καθορισμός των ορίων κάθε κλάσης με βάση την απόλυτη μέθοδο καθώς θεωρήθηκε ότι επιτυγχάνεται πιο σωστή κατανομή των πιστωτικών ιδρυμάτων ανά κλάση και επαρκής διαφοροποίηση σε σχέση με την συγκριτική μέθοδο.

3.3.2.4 Επιμέρους βαθμολογία κινδύνου (individual risk score – IRS)

(31) Ο καθορισμός του IRS ανά κλάση έγινε αναλογικά (pro-rata) με βάση τον αριθμό κλάσεων που έχει καθοριστεί, ήτοι 0%, 33%, 66% και 100% (το 0% θα αντιστοιχεί στη κλάση που συνεπάγεται τον χαμηλότερο βαθμό κινδύνου και το 100% στην κλάση με τον υψηλότερο βαθμό κινδύνου).

3.3.2.5 Εξαίρεση σε σχέση με τα υποκαταστήματα πιστωτικών ιδρυμάτων με έδρα σε χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης («υποκαταστήματα τρίτων χωρών»)

(32) Οι κατευθυντήριες γραμμές της EAT δεν εφαρμόζονται στα υποκαταστήματα τρίτων χωρών επειδή αρκετές παράμετροι ρίσκου που προνοούνται στις κατευθυντήριες γραμμές δεν εφαρμόζονται/ δεν ισχύουν για τα εν λόγω υποκαταστήματα. Σχετική είναι η αναφορά στην παράγραφο 16 των κατευθυντήριων γραμμών της EAT.

(33) Υπό το φως των πιο πάνω και λόγω του γεγονότος ότι συγκεκριμένοι δείκτες κινδύνου που χρησιμοποιούνται στη μεθοδολογία δεν μπορούν να τύχουν εφαρμογής στα εν λόγω υποκαταστήματα, αποφασίστηκε όπως στα υποκαταστήματα τρίτων χωρών

κατανεμηθεί το υψηλότερο ARW (150%) απευθείας (χωρίς την ανάγκη υπολογισμού IRS και ARS). Επιπλέον θεωρείται ότι ο κίνδυνος από τρίτες χώρες είναι αυξημένος λόγω του διαφορετικού ρυθμιστικού / εποπτικού πλαισίου των πιστωτικών ιδρυμάτων με υποκαταστήματα στην Κύπρο.

3.3.3 Υπολογισμός συνολικής βαθμολογίας κινδύνου (aggregate risk score – ARS) ανά πιστωτικό ίδρυμα

- (34) Η συνολική βαθμολογία κινδύνου (aggregate risk score - ARS) κάθε πιστωτικού ιδρύματος, υπολογίζεται ως το άθροισμα των γινομένων των τελικών συντελεστών στάθμισης (IW) επί των επιμέρους βαθμολογιών κινδύνου (IRS), για κάθε δείκτη κινδύνου.
- (35) Συνεπώς, κάθε πιστωτικό ίδρυμα παίρνει ένα συγκεκριμένο ARS, με τιμή από 0 μέχρι 100.

3.3.4 Καθορισμός ARW ανά πιστωτικό ίδρυμα ανάλογα σε ποια κατηγορία κινδύνου εμπίπτει το ARS του πιστωτικού ιδρύματος

- (36) Στον Πίνακα 5 πιο κάτω παρουσιάζονται ο αριθμός κατηγοριών κινδύνου, τα όρια για κάθε κατηγορία κινδύνου καθώς επίσης και το ARW κάθε κατηγορίας κινδύνου τα οποία χρησιμοποιούνται στην μεθοδολογία.

Πίνακας 5: Αριθμός κατηγοριών κινδύνου, όρια ανά κατηγορία κινδύνου, ARW ανά κατηγορία κινδύνου

Κατηγορίες κινδύνου (Risk classes)	Όρια συνολικής βαθμολογίας κινδύνου (ARS)	Συνολικός συντελεστής στάθμισης κινδύνου (ARW)
Κατηγορία 1 (ΧΑΜΗΛΟΣ)	ARS < 40	75%
Κατηγορία 2 (ΜΕΣΑΙΟΣ)	40 ≤ ARS < 55	100%
Κατηγορία 3 (ΥΨΗΛΟΣ)	55 ≤ ARS < 70	125%
Κατηγορία 4 (ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΟΣ)	ARS > 70	150%

3.3.4.1 Αριθμός κατηγοριών κινδύνου

- (37) Ο αριθμός των κατηγοριών κινδύνου καθορίστηκε στον ελάχιστο απαιτούμενο αριθμό, ήτοι τέσσερις (4) λαμβάνοντας υπόψη τον σχετικά περιορισμένο αριθμό πιστωτικών ιδρυμάτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της μεθοδολογίας.

3.3.4.2 Όρια των κατηγοριών κινδύνου

- (38) Τα όρια των κατηγοριών κινδύνου καθορίστηκαν όπως παρουσιάζονται στον Πίνακα 5 εφόσον κρίνεται ότι τα συγκεκριμένα όρια επιτυγχάνουν επαρκή και κατάλληλο διαχωρισμό των υπό αναφορά πιστωτικών ιδρυμάτων στις κατηγορίες κινδύνων στη βάση του προφίλ κινδύνου τους όπως αυτό υπολογίζεται από τους δείκτες κινδύνων.

3.3.4.3 ARW ανά κατηγορία κινδύνου

- (39) Το ARW καθορίστηκε σε 75%, 100%, 125% και 150%. Το 75% θα αντιστοιχεί στην κατηγορία με το χαμηλότερο βαθμό κινδύνου, το 100% στην κατηγορία με το μεσαίο βαθμό κινδύνου και το 125% και 150% στις κατηγορίες υψηλού και πολύ υψηλού βαθμού κινδύνου, αντίστοιχα.
- (40) Ο καθορισμός αυτός έγινε λαμβάνοντας υπόψη τις ελάχιστες προϋποθέσεις που αναφέρονται στις κατευθυντήριες γραμμές της EAT, όσον αφορά την τιμή του χαμηλότερου και υψηλότερου ARW. Επίσης η χρήση του μικρότερου δυνατού εύρους (75% - 150%) κρίθηκε ως η πλέον κατάλληλη για σκοπούς καθορισμού του ARW λόγω του σχετικά περιορισμένου αριθμού των πιστωτικών ιδρυμάτων που καταβάλλουν εισφορά στο ΤΕΚ.

3.4. Συντελεστής προσαρμογής (adjustment coefficient, μ)

- (41) Ο συντελεστής προσαρμογής μ (adjustment coefficient), χρησιμοποιείται στην εξίσωση υπολογισμού εισφορών προκειμένου να γίνει προσαρμογή οποιωνδήποτε διαφορών που ενδεχομένως προκύπτουν υπό τη μορφή ψηλότερων ή χαμηλότερων υπολογιζόμενων εξαμηνιαίων εισφορών (σταθμισμένες με βάση τον κίνδυνο) σε σχέση με το εξαμηνιαίο επίπεδο στόχο (semi-annual target level) όπως αυτός έχει αρχικά καθοριστεί.

(42) Ο συντελεστής προσαρμογής (μ) υπολογίζεται ως εξής:

$$\mu = \frac{\text{Εξαμηνιαίο επίπεδο στόχος (semi-annual target level)}}{\text{συνολικές σταθμισμένες με βάση τον κίνδυνο εισφορές (aggregate risk adjusted contributions)}}$$

Όπου: Οι συνολικές σταθμισμένες με βάση τον κίνδυνο εισφορές είναι το γινόμενο της πράξης $[CR \times ARWi \times CDi]$ για το σύνολο των πιστωτικών ιδρυμάτων που εισφέρουν στο ΤΕΚ.

4. Υπολογισμός τελικών εισφορών ανά πιστωτικό ίδρυμα

- (43) Εφόσον έχουν υπολογιστεί όλες οι επιμέρους μεταβλητές (CR, ARWi, CDi, μ), υπολογίζεται η εισφορά κάθε πιστωτικού ιδρύματος σύμφωνα με τη βασική εξίσωση που αναφέρεται στην παράγραφο 4.
- (44) Η Διαχειριστική Επιτροπή του ΣΕΚ αποφάσισε όπως στις περιπτώσεις συγχωνεύσεων που ολοκληρώνονται νομικά μετά την έναρξη του κύκλου εισφορών οι εισφορές που αναλογούν στα πιστωτικά ιδρύματα που συγχωνεύονται θα καταβάλλονται από τη συνδυασμένη οντότητα (combined entity). Στις περιπτώσεις εξαγορών ή άλλων συναλλαγών μέσω των οποίων μεταφέρονται υποχρεώσεις που άπτονται καλυπτόμενων καταθέσεων από ένα πιστωτικό ίδρυμα σε ένα άλλο, και οι οποίες ολοκληρώνονται νομικά μετά την έναρξη του κύκλου εισφορών, οι εισφορές που αναλογούν στις κείμενες καλυπτόμενες καταθέσεις, θα επιβαρύνουν αναλογικά την οντότητα στην οποία μεταφέρθηκαν.

5. Επανεξέταση Μεθοδολογίας

- (45) Σημειώνεται ότι η μεθοδολογία θα εξετάζεται σε ετήσια βάση και θα αναθεωρείται εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο, λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες συνθήκες στο εγχώριο τραπεζικό σύστημα και τις εξελίξεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Εάν κριθεί αναγκαίο, η μεθοδολογία δύναται να εξετάζεται και να αναθεωρείται σε έκτακτη βάση.
- (46) Επιπρόσθετα, σημειώνεται ότι με βάση την Παράγραφο 40 των κατευθυντήριων γραμμών της EAT, σε περίπτωση όπου, υποβληθούν αναθεωρημένα στοιχεία από πιστωτικά ιδρύματα (π.χ. για διόρθωση λογιστικών λαθών) τα οποία οδηγούν σε αύξηση ή μείωση στην εισφορά των ιδρυμάτων για οποιοδήποτε προηγούμενο εξάμηνο, τότε το ΣΕΚ προσαρμόζει ανάλογα την εισφορά των πιστωτικών ιδρυμάτων κατά τον επόμενο κύκλο εισφορών.